ગુજરાતી પેપર - ૭ ભાષાવિજ્ઞાન

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ વિદ્યાશાખાઓનો, ભાષાના ઘટક તત્વોનો તથા ધ્વનિ નિર્માણ પ્રક્રિયાનો ખ્યાલ મેળવે.

એકમ -૧ ભાષાવિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર

ભાષાવિજ્ઞાનનો વૈજ્ઞાનિક અભિગમ

ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ વિદ્યાશાખાઓનો પરિચય

ભાષાવિજ્ઞાનનો અન્ય વિજ્ઞાનો અને શાસ્ત્રો સાથેનો સંબંધ

એકમ -૨ ધ્વનિવિજ્ઞાન

ભાષાવિજ્ઞાનમાં ધ્વનિવિજ્ઞાનનું મહત્વ

ધ્વનિઘટકની વિભાવના

ધ્વનિવિજ્ઞાન (Phonetics)અને ધ્વનિતંત્રવિજ્ઞાન (Phonology)વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ -૩.ધ્વનિ નિર્માણની પ્રક્રિયા

વાણીના અવયવો અને તેનું કાર્ય

ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ : સ્વર અને વ્યંજન

સ્વરોનું વર્ગીકરણવ્યંજનોનું વર્ગીકરણ

એકમ -૪ .માન્ય ગુજરાતીના ધ્વનિઓ

સ્વરો, અર્ધસ્વરો , વ્યંજનો , અક્ષર (syllable)

સૂર , બલાઘાત (stress) , જંકચર (સંગમ) , દીર્ઘત્વ

સંદર્ભ : ૧.ભાષાવિજ્ઞાન _ સંવર્ધિત આવૃત્તિ ૧૯૭૮) ડૉ. કે.બી.વ્યાસ

૨. ભાષાપરિચય - પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત

૩. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - ડૉ.પ્રબોધ પંડિત

૪. General Linguistics – R.H. Robins

૫. ધ્વનિઘટકની વિભાવના - ડૉ. ભારતીબેન દવે

૬. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - જયંત કોઠારી

૭. વ્યુત્પત્તિ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી

૮. ગુજરાતી ધ્વનિવ્યવસ્થાની વિચારણા - પિંકી પંડ્યા

૯. ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય - રમેશ ત્રિવેદી

૧૦. વ્યાકરણ વિમર્શ - ડૉ.ઊર્મિ ઘનશ્યામ દેસાઈ